

Ändringslogg Ny föreskrift om övervakning (SGU-FS 2024:X)

Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om övervakning av grundvatten

Föreskriften ersätter tidigare föreskrifter. Den har en ny disposition i form av bland annat kapitelindelning med fler rubriker och mellanrubriker. Vidare har vissa paragrafer lagts samman och delvis fått en annan placering jämfört med nu gällande föreskrift.

Ingress, rubrik, kap. och paragraf	Ursprunglig lydelse SGU-FS 2014:1	Förslag till ny lydelse SGU-FS 2024:X	Motivering till ändring
Ingress	Sveriges geologiska undersökning (SGU) föreskriver ¹ följande med stöd av 7 kap. 2 § och 9 kap. 3 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.	Sveriges geologiska undersökning (SGU) föreskriver följande med stöd av k 7 <i>kap. 2 och 9 kap. 4 §§ vattenförvaltningsförordningen (2004:660)</i> ¹ .	Ändrad förordningsbeteckningskomplettering på grund av genomförandet av dricksvattendirektivet inklusive ny fotnot. Fotnot flyttad till slutet av meningen.
Rubrik NY		1 kap. Allmänna bestämmelser	Föreskriften indelas i kapitel.

1 kap. 1 §	Dessa föreskrifter ska tillämpas då vattenmyndigheten ser till att program för övervakning av grundvattnets tillstånd i vattendistriktet upprättas och genomförs enligt 7 kap. 1 § förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön samt lämnar de uppgifter som Havs- och vattenmyndigheten behöver för rapportering till Europeiska kommissionen enligt 9 kap. 2 § samma förordning.	Dessa föreskrifter ska tillämpas då vattenmyndigheten ser till att program för övervakning av grundvattnets tillstånd i vattendistriktet upprättas och genomförs enligt 4 a kap. 4 § och 7 kap. 1 § vattenförvaltningsförordning (2004:660) samt lämnar de uppgifter som Havs- och vattenmyndigheten behöver för rapportering till Europeiska kommissionen enligt 9 kap. 3 § samma förordning.	Ändrad förordningsbeteckning, komplettering på grund av implementeringen av dricksvattendirektivet.
Mellanrubrik NY	Definitioner	Termer och uttryck	Ensnig gentemot övriga föreskrifter.
1 kap 2 §	Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön och som i SGUs föreskrifter (SGU-FS 2013:1) om kartläggning och analys av grundvatten och (SGU-FS 2013:2) om miljökvalitetsnormer och statusklassificering	Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattenförvaltningsförordningen (2004:660) och som i SGU:s föreskrifter (SGU-FS 2023:1) om kartläggning, riskbedömning och klassificering av status för grundvatten, samt kommissionens direktiv 2009/90/EG av den 31 juli 2009 om bestämmelser, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, om tekniska specifikationer och standardmetoder för kemisk analys och övervakning av vattenstatus.	Motsvarar 2 § i tidigare föreskrift Ändrad förordningsbeteckning, komplettering på grund av implementeringen av dricksvattendirektivet inklusive hänvisning till tekniskt dotterdirektiv. Hänvisning till SGU-FS 2023:1
1 kap. 3 §	detektionsgräns indikator	Tas bort	Vissa begrepp definieras i direktiven.

	kvantifieringsgräns mätosäkerhet naturlig grundvattenbildning: pormagasin sprickmagasin		Vissa begrepp definieras i SGU-FS 2023:1. Övriga begrepp bedöms inte nödvändiga att definiera.
1 kap. 3 § NY		<i>Parameter: mätbar eller beräknad variabel för riskbedömning och klassificering av status</i>	Läggs till.
1 kap 3 §	<i>övervakningsstation: en plats där observationer görs av grundvattnets tillstånd vid en eller flera provtagningsplatser.</i>	<i>övervakningsstation: geografiskt läge för övervakning, en övervakningsstation kan bestå av en eller flera provplatser.</i>	Ändrad formulering.
Rubrik och kap NY	Övervakning av grundvattenstatus	<i>2 kap. Övervakning av grundvattenstatus</i>	Tidigare mellanrubrik,
2 kap. 1 § NY		<i>Vattenmyndigheten ska i varje förvaltningscykel upprätta och genomföra program för övervakning av grundvattnets kemiska och kvantitativa status i syfte att ge en sammanhållen och heltäckande översikt av grundvattenstatusen i distriktet.</i>	Delvis ny, del av innehållet av 4 § i SGU-FS 2014:1 överförd i denna paragraf.
2 kap. 2 § NY		<i>Övervakningsprogram upprättade enligt 8, 12 och 16 §§ ska uppfylla krav för områden identifierade enligt 2 kap 1 § punkt 8-11 SGU-FS 2023:1</i>	Ny paragraf. I SGU-FS 2014:1 krävdes att det upprättades ett särskilt program för övervakning för skyddade områden. Den övervakningen är nu integrerad.

2 kap 3 § NY		<i>Vattenmyndigheten ska ta fram attribut för varje övervakningsprogram, övervakningsstation och observation enligt bilaga 1.</i>	Ny paragraf. Bilaga 1 hänvisar till attributlistan, som tidigare benämndes bilaga 2 SGU-FS 2014:1 mer om det nedan.
Mellanrubrik NY	Kontrollerande övervakning	<i>Kontrollerande övervakning av kemisk grundvattenstatus</i>	Ny mellanrubrik införs efter 2 kap. 3 §.
2kap. 4 §	Inom varje vattendistrikt ska ett program för kontrollerande övervakning upprättas som representerar alla grundvattenförekomster eller grupper av grundvattenförekomster.	<i>Vattenmyndigheten ska i varje vattenförvaltningscykel upprätta och genomföra ett program för kontrollerande kemisk övervakning som omfattar samtliga grundvattenförekomster.</i>	Motsvarar i huvudsak del av 8 § första meningen SGU-FS 2014:1.
2 kap. 5 §		<i>Kontrollerande kemisk övervakning ska utföras vid tillräckligt antal övervakningsstationer och med tillräcklig frekvens för att möjliggöra riskbedömning, framtagande av tröskelvärden, trendanalyser och klassificering av status enligt SGU-FS 2023:1. Lägsta provtagningsfrekvens är en gång per vattenförvaltningscykel i varje grundvattenförekomst eller grupp av grundvattenförekomster.</i>	Motsvarar i huvudsak 9 och 10 §§ SGU-FS 2014:1. Ändringen visar tydligare på kopplingen mellan riskbedömning och övervakning.
2kap. 6 § NY		<i>För grundvattenförekomster helt eller delvis inom nitratkänsliga områden ska kontrollerande övervakning av nitrat utföras minst vart fjärde år om koncentrationerna av nitrat tidigare överstigit 25 mg/l.</i>	Ny paragraf för att implementera krav enligt nitratdirektivet.
2kap. 7 § NY		<i>Inom tillrinningsområden för uttagpunkter för dricksvatten ska övervakning av bakgrundsvärden för naturligt förekommande ämnen som kan utgöra en</i>	Komplettering på grund av genomförandet av dricksvattendirektivet.

		<i>potentiell fara genom människors användning av dricksvatten utföras.</i>	
2 kap. 8 §	De kemiska och fysikaliska parametrar som ska ingå i det kontrollerande övervakningsprogrammet framgår av bilaga 1.	<i>Kontrollerande kemisk övervakning ska omfatta parametrar enligt bilaga 2.</i>	Motsvarar i huvudsak 11 och del av 22 §§ SGU-FS 2014:1. Bilaga 2 Parametrar för övervakning av kemisk grundvattenstatus, som tidigare benämndes bilaga 1 SGU-FS 2014:1 mer om det nedan.
Mellanrubrik NY	Operativ övervakning	<i>Operativ övervakning av kemisk grundvattenstatus</i>	Ny mellanrubrik införs efter 2 kap. 7 §.
2 kap. 9 §		<i>Vattenmyndigheten ska i varje vattenförvaltningscykel upprätta och genomföra ett program för operativ kemisk övervakning som omfattar samtliga grundvattenförekomster som riskerar att inte uppnå eller bibehålla god kemisk grundvattenstatus enligt 2 kap. 1 § SGU-FS 2023:1.</i>	Motsvarar i huvudsak delar av 4 och 12 §§ 2014:1. Ändringen visar tydligare på kopplingen mellan riskbedömning och övervakning.
2 kap 10 §		<i>Operativ kemisk övervakning ska utföras vid tillräckligt antal övervakningsstationer och med tillräcklig frekvens för att möjliggöra klassificering av status och identifiering av när betydande och ihållande uppåtgående trender har brutits enligt SGU-FS 2023:1 och till uppföljning av åtgärder enligt 6 kap. vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Lägsta provtagningsfrekvens är en gång per år och grundvattenförekomst eller grupp av grundvattenförekomster.</i>	Slår samman del av 12 -14 §§ SGU-FS 2014:1. Ändringen visar tydligare på kopplingen mellan riskbedömning och övervakning.

2 kap. 11 §	Inom den operativa övervakningen ska det eller de förorenande ämnen, eller indikatorer för dessa föroreningar, som har legat till grund för bedömningen att grundvattenförekomsten är utsatt för risk att inte uppnå eller bibehålla god kemisk grundvattenstatus analyseras. Operativ övervakning kan avbrytas när koncentrationerna av förorenande ämnen eller indikatorer underskrider de fastställda koncentrationerna för utgångspunkt för att vända trend för ämnena eller indikatorerna i fråga och visar en nedåtgående eller avsaknad av trend	<i>Operativ kemisk övervakning ska omfatta parametrar enligt bilaga 2.</i>	Motsvarar till del 15 § SGU-FS 2014:1. Bilaga 2 Parametrar för övervakning av kemisk grundvattenstatus, benämndes tidigare bilaga 1 SGU-FS 2014:1 mer om det nedan.
2 kap 12 §		<i>Vattenmyndigheten ska i varje vattenförvaltningscykel upprätta och genomföra ett program för kvantitativ övervakning som omfattar samtliga grundvattenförekomster.</i>	Motsvarar del av 12 och 16 §§ SGU-FS 2014:1.
2 kap 13 §		<i>Kvantitativ övervakning ska utföras vid tillräckligt antal övervakningsstationer och med tillräcklig frekvens för att möjliggöra riskbedömning och klassificering av status enligt SGU-FS 2023:1 och till uppföljning av åtgärder enligt 6 kap. vattenförvaltningsförordningen (2004:660).</i>	Motsvarar i huvudsak 18 § SGU-FS 2014:1. Kravet på minsta mätfrekvens tas bort eftersom, den inte längre behövs.

			Ändringen visar tydligare på kopplingen mellan riskbedömning och övervakning.
2 kap 14 §		<i>I grundvattenförekomster vars grundvatten flödar över gränsen till eller från en annan medlemsstat ska övervakning utföras vid tillräckligt antal övervakningsstationer och med tillräcklig frekvens för att avgöra grundvattnets flödesriktning och hastighet över gränsen.</i>	Motsvarar i huvudsak del av 22 §.
2 kap 15 §			Motsvarar i huvudsak 20 §. Bilaga 3 Parametrar för övervakning av kvantitativ status benämndes tidigare bilaga 1 SGU-FS 2014:1 mer om det nedan.
Rubrik och kap NY		<i>3 kap. Kvalitetskrav på kemiska analyser</i>	Ny rubrik
3 kap 1 §		<i>Alla analysmetoder, för såväl laboratorie- som fältanalyser och onlinemetoder, som tillämpas för de kemiska och fysikaliska parametrar som ingår i program för kontrollerande och operativ kemisk övervakningsprogrammen, ska valideras och dokumenteras i enlighet med standarden EN ISO/IEC-17025 eller annan motsvarande standard som är internationellt accepterad. Alla analysmetoder ska uppfylla kravet på en högsta mätosäkerhet på 50 % ($k = 2$) vid nivån för gällande</i>	Motsvarar i huvudsak 6 och 7 §§ SGU-FS 2014:1.

		<p><i>tröskelvärde och att kvantifieringsgränsen ska vara är lika med eller lägre än under ett värde som är 30 % av nivån för tröskelvärdet.</i></p> <p><i>Om det inte finns ett fastställt tröskelvärde för en viss parameter eller om det inte finns någon analysmetod som uppfyller kraven enligt första stycket, ska övervakningen utföras med bästa tillgängliga teknik som inte medför orimliga kostnader.</i></p>	
3 kap. 2 §		<p>Analyser i övervakningsprogrammen får endast utföras av laboratorier som tillämpar kvalitetssystem enligt EN ISO/IEC-17025, eller annan motsvarande standard som är internationellt accepterad. De laboratorierna som används ska ha visat sin kompetens genom att delta i kompetensprövningsprogram med provningsjämförelser som omfattar alla analysmetoder tillämpade på koncentrationsnivåer som är representativa för övervakningsprogrammet samt genom analys av referensmaterial i samma koncentrationsnivåer och i förhållande till gällande tröskelvärden.</p> <p>Kompetensprövningsprogrammen ska organiseras av ackrediterade organisationer eller internationellt eller nationellt erkända organisationer som uppfyller kraven i ISO/IEC 17043 eller annan motsvarande internationellt accepterad standard. Resultaten ska utvärderas enligt poängsystem fastställt i nämnda standard eller i standarden ISO-13528 eller annan motsvarande internationellt accepterad standard.</p>	Motsvarar i huvudsak 6 och 7 §§ SGU-FS 2014:1.

Rubrik och kap NY		<i>4 kap. Beräkning av medelvärden och totalhalter</i>	Ny rubrik
4 kap 1 §		<i>Vattenmyndighetens ska vid beräkning av medelvärden ange halva kvantifieringsgränsen för analysvärden som är lägre än kvantifieringsgränsen. Blir det beräknade medelvärdet lägre än kvantifieringsgränsen anges medelvärdet till "under kvantifieringsgränsen".</i>	Motsvarar i huvudsak 25 § SGU-FS 2014:1.
4 kap. 2 §		<i>Vid beräkning av sammanlagda koncentrationer för summaparametrar ska analysvärden som är lägre än kvantifieringsgränsen för enskilda ämnen anges till noll.</i>	Motsvarar i huvudsak 25 § SGU-FS 2014:1.
Rubrik och kap NY		<i>5 kap. Redovisning</i>	Ny rubrik
5 kap.1 §		<i>Vattenmyndigheten ska redovisa uppgifterna i dessa föreskrifter i enlighet med SGU:s föreskrifter och allmänna råd (SGU-FS 2024:Y) om redovisning av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram för grundvatten.</i>	Tydligare koppling till redovisningsföreskriften. Motsvarar delvis 27 – 28 §§ SGU-FS 2014:1.
5 kap. 2 §		<i>Vattenmyndigheten ska redovisa resultat av övervakning enligt 2 kap. för varje grundvattenförekomst och övervakningsstation.</i>	Ny formulering. Sammanfattande bestämmelse om redovisningskrav. Följer dispositionen i föreskrifterna (även SGU-FS 2023:1).

5 kap 3 §		<i>Vattenmyndigheten ska redovisa attribut för varje övervakningsprogram, övervakningsstation och observation enligt bilaga 1.</i>	Ny formulering, motsvarar i huvudsak del av tidigare 27 § SGU-FS 2014:1.
Bilaga 1			<p>Tidigare bilaga 2 Uppdaterad attributlista. Attributlistan struktureras om för att följa dispositionen i föreskrifterna samt följa det upplägg som finns för lagring av data inom datavärdskapet. Information ska lagras på den mest logiska nivån och för att följa rapporteringskraven kommer informationen behöva aggregeras uppåt (t.ex. behöver datumen för observationer aggregeras för att kunna rapporteras på stationsnivå). Attributen för stationer är tänkta att vara av varaktig karaktär. Attributlistan ska fungera både för övervakning av kemisk och kvantitativ status.</p>
Bilaga 2			Del av tidigare bilaga 1. Uppdaterad bilaga.

			<p>Redaktionella ändringar. Tillägg på grund av genomförandet av dricksvattendirektivet. Förtydligande av att det som tidigare kallades övervakning i skyddade områden nu ingår i programmet för övervakning av kemisk status. Rekommenderade parametrar har tillkommit.</p>
Bilaga 3			<p>Del av tidigare bilaga 1. Uppdaterad bilaga. Redaktionella ändringar. Tillägg av obligatoriska parametrar. SGU bedömer att det krävs information om mängd grundvatten som bortleds och tillförs för att riskbedöma och statusklassificera kvantitativ status i grundvattenförekomster. Förtydligande av rekommenderade parametrar som kan behövas för utvärdering av de fyra kvalitetsfaktorena.</p>

